

Entrevista a Oriol Amat, catedràtic de comptabilitat, analista dels comptes de la Generalitat

“La ‘comptabilitat creativa’ és un frau, però en fa el 25% d'empreses de l'Ibex”

Oriol Amat i Salas (Barcelona, 1957) és un dels màxims experts de Catalunya en comptabilitat. Llicenciat en ciències econòmiques i en administració d'empreses, i doctor en ciències econòmiques per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), actualment és catedràtic de comptabilitat i cap del Departament d'Empresa de la Universitat Pompeu Fabra, i president de la Comissió de Comptabilitat del Col·legi d'Economistes de Catalunya. És

autor de nombrosos articles i també de llibres sobre aquesta matèria. Ha format part, entre d'altres, de la comissió d'experts que va supervisar l'auditoria de comptes de la Generalitat, per encàrrec del govern actual poc després de prendre possessió. Actualment, porta a terme un estudi finançat per la Generalitat sobre la fiabilitat de la informació comptable i l'anàlisi econòmicofinancera. I té un mèrit afegit: sap parlar de tot això amb voluntat pedagògica.

robatoris de bancs, que sempre n'hi haurà encara que es reforci la seguretat.

—Però bé que hi ha els auditors, que examinen comptes i en garanteixen la fiabilitat...

—També se'ls pot enganyar. En el cas d'Enron, per a mi els culpables són els directius, que van enganyar accionistes, auditors i tothom. Els menys culpables són els auditors. Per evitar això, potser només queda la universitat, on s'ha d'ensenyar ètica als futurs directius. Però vaja, a la societat cada vegada hi ha més gent que busca l'èxit fàcil i el diner ràpid.

—Sentim parlar a vegades de comptabilitat creativa. Què vol dir, aquest expressió?

—Senzillament, un frau de llei. És manipular els comptes, aprofitant la legislació. És legal sobre el paper, però és un frau perquè enganya els usuaris dels comptes: Hisenda, accionistes, bancs... Tenim un estudi que demostra que un 25 per cent de les empreses que cotitzen a l'Ibex apliquen comptabilitat creativa! I això, els auditors ho avisen als seus informes. La gent se'ls hauria de llegir més...

—Quan va participar en l'anàlisi dels comptes de la Generalitat, van detectar artificis d'aquest tipus?

—Al nostre informe es posava de manifest que no s'havia trobat cap situació anòmala. O sigui, els comptes estaven ben portats.

—Altra cosa deu ser la situació financera del país, no?

—Efectivament, és complicada. Catalunya té un dèficit important en sanitat, que no està ben finançat amb el sistema actual. I també hi ha un dèficit en infraestructures. S'ha fet públic un estudi que indica que Catalunya rebia els últims anys un 5 per cent de la inversió en infraestructures. Que una comunitat que representa el 17 per cent de la població rebi el 5 per cent de manera continuada, és un dèficit molt important. Mentre no recaptem els nostres impostos, amb un sistema de concert, els dèficits sempre existiran.

—Tècnicament, la balança fiscal entre Catalunya i Espanya (el que paguem i el que retornem) es deu poder conèixer. Per què no es publica, doncs?

—Aquestes dades, les coneix el govern espanyol i segurament les pot treure apretant la tecla d'un ordinador. Per què no ho fa? Potser perquè aniran en la línia d'estudis que s'han fet, i que donen a entendre que hi ha un dèficit fiscal anual de 2 bilions de pessetes. I això no ho aguantarà ningú. Publicar-ho donaria més força als que demanen que això es replantegi.

JORDI VILARRODÀ

Vic La Facultat d'Empresa i Comunicació de la Universitat de Vic va convidar Oriol Amat a pronunciar una conferència sobre la reforma de les Normes Internacionals de Comptabilitat (NIC). Abans, va parlar amb EL 9 NOU.

—Per als no experts, sempre és sorprenent que uns mateixos números puguin tenir lectures diferents segons qui els interpreta. Vostès, els comptables, ja treballen per evitar-ho?

—El problema és que la normativa comptable té un grau elevat de flexibilitat, hi ha molts temes que són subjectes a interpretació. Un exemple: el codi de circulació diu que s'ha de conduir per la dreta, no? Doncs la normativa comptable diu que normalment s'ha de conduir per la dreta, però si ho creus oportú, també pots fer-ho per l'esquerra. Per això, una part de la informació financera de les empreses és sempre subjectiva.

—I aquí quin és el paper del comptable? Servir les dades nues, i deixar que altres en facin la interpretació?

—L'ideal seria que els tècnics comptables de cada empresa intentessin preparar els números de manera objectiva. Però a

“Casos de frau com Parmalat o Enron són com els robatoris de bancs: n'hi haurà sempre”

vegades hi ha empreses interessades que els números surtin millors o pitjors, i aprofiten que la normativa ho permet per alterar el significat dels comptes. De cara als bancs, es pot agafar la normativa de la manera que permeti que els números surtin millor, però de cara a pagar impostos, es pot agafar la normativa perquè surtin pitjor.

—Les normatives no es van canviant o adequant per evitar pràctiques com aquesta?

—No. Per exemple, a la normativa espanyola actual hem comptat fins a 54 punts interpretatius, en què un mateix fet econòmic es pot registrar de maneres diferents. L'any 2007, s'implantarà la nova normativa internacional, que en lloc d'aquests 54 punts en té... 122! És a dir, qui vulgui maquillar els comptes encara ho podrà fer més. La normativa, en aquest aspecte, en lloc d'anar a millor va enrere.

—Parlant de maquillatge, empreses com Enron o Parmalat ensenyaven uns comptes sanejats i a l'hora de la veritat, van fer fallides històriques. El petit inversor, no té maneres de saber quan l'estafen?

—Quan parlàvem de presentar els números d'una manera o una altra, l'empresa pot triar de quina manera ho fa, però només en pot presentar uns. És clar que va haver-hi el cas del Banesto de Mario Conde que durant un any va presentar cent tipus de

números diferents (uns al Banc d'Espanya, uns altres a JP Morgan...). Però això és insòlit. Parmalat també és un cas molt clar de frau, que durant 20 anys va perdre diners i ho amagava. Va inflar vendes, se'n va inventar de fictícies... Amb la comptabi-

“Els comptes de la Generalitat estaven ben portats, però tenim un dèficit gran en sanitat”

litat passa com amb l'impost de la renda: un bon assessor fiscal és aquell que, amb la llei a la mà, aconsegueix que una persona pagui menys. Amb la comptabilitat passa el mateix: una persona que coneix bé la normativa, pot fer que a l'empresa li surtin els números millor o pitjor. Casos com el de Parmalat passaran sempre, és com els